

Informace ze zdravotnictví Hlavního města Prahy

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hlavní město Praha
2.9.2004

10

Radiodiagnostika – činnost oboru v Hlavním městě Praze v roce 2003

X-ray Diagnostics - Activity in Branch in the Region Praha in 2003

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru radiodiagnostickém v Hlavním městě Praze v roce 2003 obsahuje údaje o personálním zajištění a o počtu různých druhů vyšetření dle územního členění a podle druhu zdravotnického zařízení.

Summary

Information on health service activity in the branch of X-ray diagnostics in the region Praha in 2003 contains data about personnel capacity and the numbers of selected types of examinations by districts of the region and by type of establishment.

Zdrojem dat pro zpracování Informací ze zdravotnictví kraje v oboru radiodiagnostika byl výkaz řady A (MZ) 1-01, který slouží k získání základních informací o zdravotnických zařízeních a o činnosti jednotlivých oborů z hlediska zajištění a potřeby zdravotní péče, pro zjištění vybraných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva. Tyto informace jsou používány pro zpracování podkladů při stanovení zdravotní politiky státu a pro hodnocení objemu zdravotní péče. Návratnost výkazu vyplňovaného samostatně každým oddělením (pracovištěm) radiodiagnostického oboru dosáhla úrovně 94,0 %, tj. vyplněný výkaz odevzdalo 63 zdravotnických jednotek ze 67.

Ambulantní péče

Počet lékařů, pracujících na radiodiagnostických odděleních, se v posledních letech téměř nemění. V roce 2003 to bylo 256,5 lékařů (součet úvazků včetně smluvních pracovníků), což je o 3,8 lékařského úvazku více než v předchozím roce a o 0,9 méně než v roce 2001. Lékaři s atestací v oboru RDG představovali 93,0 %. Na jednoho lékaře připadali více než dva střední zdravotničtí pracovníci (536,4 – součet úvazků včetně smluvních pracovníků), z nichž 77,5 % tvořili radiologičtí laboranti.

Nejrozšířenějším druhem zdravotnického zařízení, kde byla poskytována péče v oboru radiodiagnostika, byly ambulantní části lůžkových ZZ a v nich také pracovalo nejvíc lékařů – 77,3 % (198,20 úvazků). Tito lékaři měli ale nejméně často atestaci v oboru RDG, a sice v 91,8 % případů, zatímco podíl lékařů s atestací v ostatních ambulancích zařízení byl 99,2 % a v samostatných ordinacích lékařů specialistů 93,1 %.

Zastoupení středních zdravotnických pracovníků v jednotlivých druzích ZZ kopírovalo rozmístění lékařů. Radiologičtí laboranti tvořili největší podíl v zastoupení SZP v ostatních ambulancích zařízeních (85,7 %), poté následovaly ambulantní části lůžkových ZZ (77,1 %) a samostatné ordinace lékařů specialistů (60,2 %).

Rozmístění radiodiagnostické péče na území hlavního města je značně nepravidelné a určované nikoli potřebou obyvatelstva či jeho počtem, ale spíše rozmístěním zdravotnických zařízení a jejich velikostí. Díky tomu jsou ukazatele, předkládané za menší územní celky (okresy), zkreslující vzhledem ke snaze určit nemocnost místního obyvatelstva. Tento problém je do určité míry třeba řešit i za Prahu jako celek, protože v hlavním městě je poskytována zdravotnická péče i široké skupině osob, které mají své bydliště v jiných krajích (hlavně ve Středočeském kraji). V tomto smyslu lepší vypovídací schopnost než porovnání jednotlivých okresů mezi sebou má sledování vývoje okresních ukazatelů v čase.

Jak už je zmíněno výše, počty lékařů se příliš nemění, lze sledovat jen nevýraznou tendenci k nárůstu jejich počtu. Na tom se podílí hlavně okresy Praha 1 (meziroční nárůst o 0,7 lékařského místa a mezi lety 2003 a 2000 o 6,6) a Praha 4 (nárůst o 4,5 a 6,5 lékařského místa). Naopak v Praze 3 sledujeme ústup radiodiagnostického oboru, meziročně došlo k poklesu o 4,2 lékařského místa a mezi lety 2003 a 2000 ubylo 6,5 lékařů. Výraznější posun nastal u lékařů s atestací v oboru RDG, kterých mezi lety 2003 a 2000 přibylo 63,5.

Opačný trend nastal na radiodiagnostických odděleních u SZP, kterých meziročně ubylo 12,7 a mezi lety 2003 a 2000 dokonce 19,4. Ještě výraznější je tento posun u radiologických laborantů. V obou případech se na úbytku podílí téměř celá Praha, mimo okresu Praha 4, Praha 5 (v případě SZP celkem) a okresu Praha 8 (jen u radiologických laborantů).

V roce 2003 byly ve sledovaném oboru provedeny 2 092 537 vyšetření, což je 1,8 vyšetření na jednoho obyvatele. V ČR to bylo jen 1,3 vyšetření na jednoho obyvatele. Také v rozdělení vyšetření mezi jednotlivé druhy ZZ se Praha s ČR neshoduje. V obou případech jsou sice na prvním místě ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení (67,9 % vyšetření v Praze a 70,1 % v ČR), ale poté je pořadí opačné: ostatní ambulantní ZZ v Praze 23,0 % (v ČR 12,9 %) a samostatné ordinace lékařů specialistů 9,1 % (v ČR 17,1 % ošetření).

Počty ošetření se v kontextu s vývojem počtu lékařů zvyšují, a to o 7,6 % oproti roku 2002 a o 9,9 % vzhledem k roku 2000. V Praze 3 počty vyšetření potvrzují trend nastíněný už vývojem počtu pracovníků, tedy ústup radiodiagnostické péče v posledních letech. Pokles počtu vyšetření byl zaznamenán také v okresech Praha 8, Praha 9 a Praha 13.

Jeden lékař provedl v roce 2003 v průměru 8 160 vyšetření (7 168 vyšetření na jednoho lékaře v ambulantních částech lůžkových ZZ), radiologický laborant zasahoval 5 036krát (4 593 vyšetření v ambulantních částech lůžkových ZZ). Zdravotničtí pracovníci v ambulantních částech lůžkových ZZ byly tedy méně vytíženi, než zaměstnanci ambulantních ZZ celkem. Velmi vytíženi, vzhledem k počtu vyšetření byli lékaři v Praze 14 (přes 20 tisíc vyšetření na 1 lékaře), dále lékaři v Praze 15 a Praze 12.

Z mnoha přístrojů používaných v radiodiagnostice byly přístroje RTG zastoupeny v počtu 246 (34,6 % mladších 8 let), skiaskopicko-skiagrafické 108 (50,9 %), mamografů bylo 21 (61,9 %), angiografických kompletů 17 (52,9 %), přístrojů k CT vyšetření 17 (76,5 % mladších 8 let), k MR vyšetření 9 (77,8 %), ultrasonografů 104 (75,0 % mladších 8 let). Litotryptor používala zdravotnická zařízení pouze jeden starší 15 let, kostních denzitometrů bylo 7 (všechny mladší než 8 let).

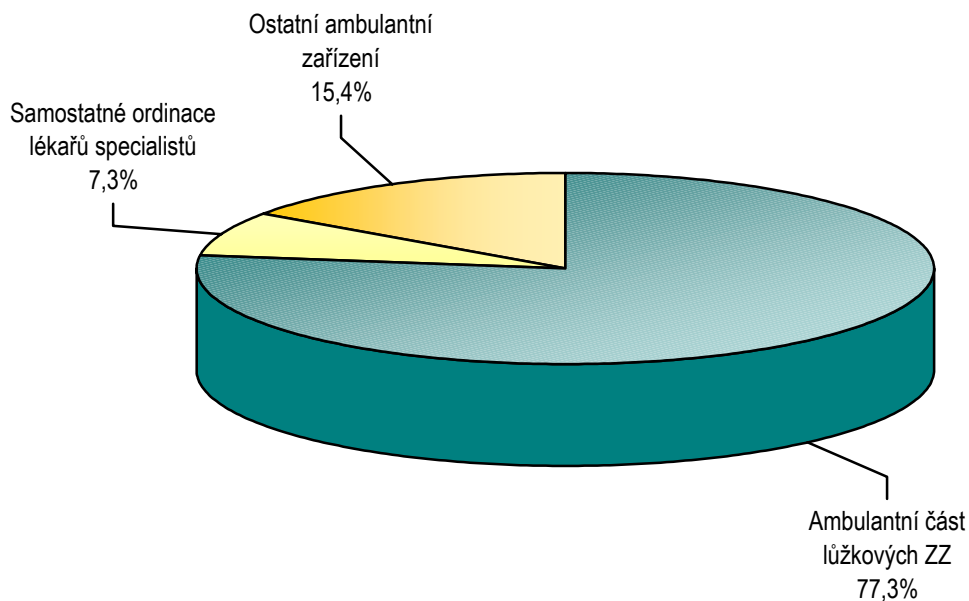
Zpracovala: Mgr. Markéta Srbová
ÚZIS ČR, Krajský odbor HI. město Praha
Karlovo nám. 5, 128 01 Praha 2
tel. 224 923 872, e-mail: srbova@uzis.cz, <http://www.uzis.cz>

Personální zajištění oboru RDG v ambulantních zdravotnických zařízeních

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet zaměstnanců ¹⁾				
		lékaři		jiní odborní VŠ	SZP	
		celkem	z toho s atestací v oboru RDG		celkem	z toho radiolog. laboranti
Ambulantní část lůžkových ZZ	25	198,20	181,90	10,57	401,33	309,33
Samostatné ordinace lékařů specialistů	16	18,79	17,50	-	37,70	22,70
Ostatní ambulantní zařízení	22	39,46	39,16	2,50	97,36	83,46
Hl. m. Praha	63	256,45	238,56	13,07	536,39	415,49

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních); údaje zahrnují všechny pracovníky, tedy i zaměstnavatele, kteří sami v ordinacích pracují

Zastoupení ambulantních lékařů RDG podle druhu zdravotnických zařízení

Personální zajištění oboru RDG podle územních celků

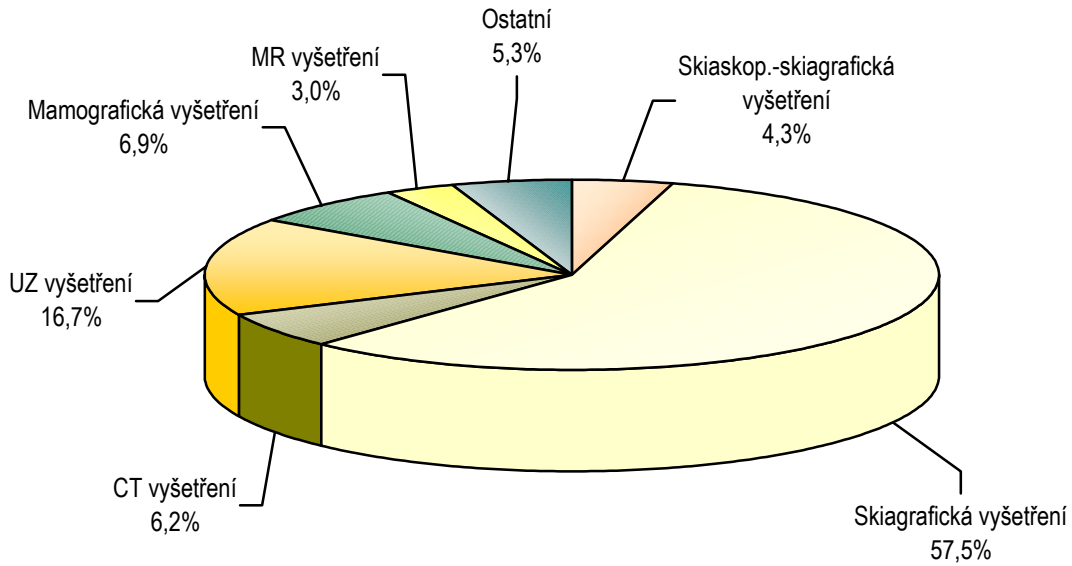
Území, okres	Počet ZZ a pracovišť	Počet zaměstnanců ¹⁾					
		lékaři			SZP		
		celkem	na 100 tisíc obyvatel	z toho s atestací v oboru RDG	celkem	z toho radiolog. laboranti	
						absolutně	na 100 tis. obyvatel
Praha 1	6	16,65	50,68	16,65	26,35	24,60	74,88
Praha 2	7	41,56	84,96	36,56	82,10	72,80	148,82
Praha 3	2	1,00	1,41	1,00	4,00	-	-
Praha 4	7	51,10	37,68	46,40	86,50	52,50	38,71
Praha 5	6	53,50	53,63	49,70	119,02	88,87	89,09
Praha 6	6	18,25	16,78	17,20	46,20	32,20	29,60
Praha 7	3	2,10	5,18	1,80	6,04	6,04	14,90
Praha 8	3	21,89	20,77	18,89	39,21	34,21	32,46
Praha 9	2	6,30	8,75	6,30	18,20	14,70	20,41
Praha 10	7	27,20	25,41	27,20	57,45	54,25	50,68
Praha 11	4	5,70	6,78	5,70	18,00	14,00	16,64
Praha 12	2	1,76	2,81	1,76	12,62	7,62	12,16
Praha 13	4	4,44	5,39	4,40	12,70	8,70	10,56
Praha 14	3	4,00	5,80	4,00	7,00	4,00	5,80
Praha 15	1	1,00	2,19	1,00	1,00	1,00	2,19
Hl. m. Praha	63	256,45	22,00	238,56	536,39	415,49	35,65
ČR	551	1 280,24	12,54	1 142,67	3 171,53	2 621,51	25,67

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních); údaje zahrnují všechny pracovníky, tedy i zaměstnavatele, kteří sami v ordinacích pracují

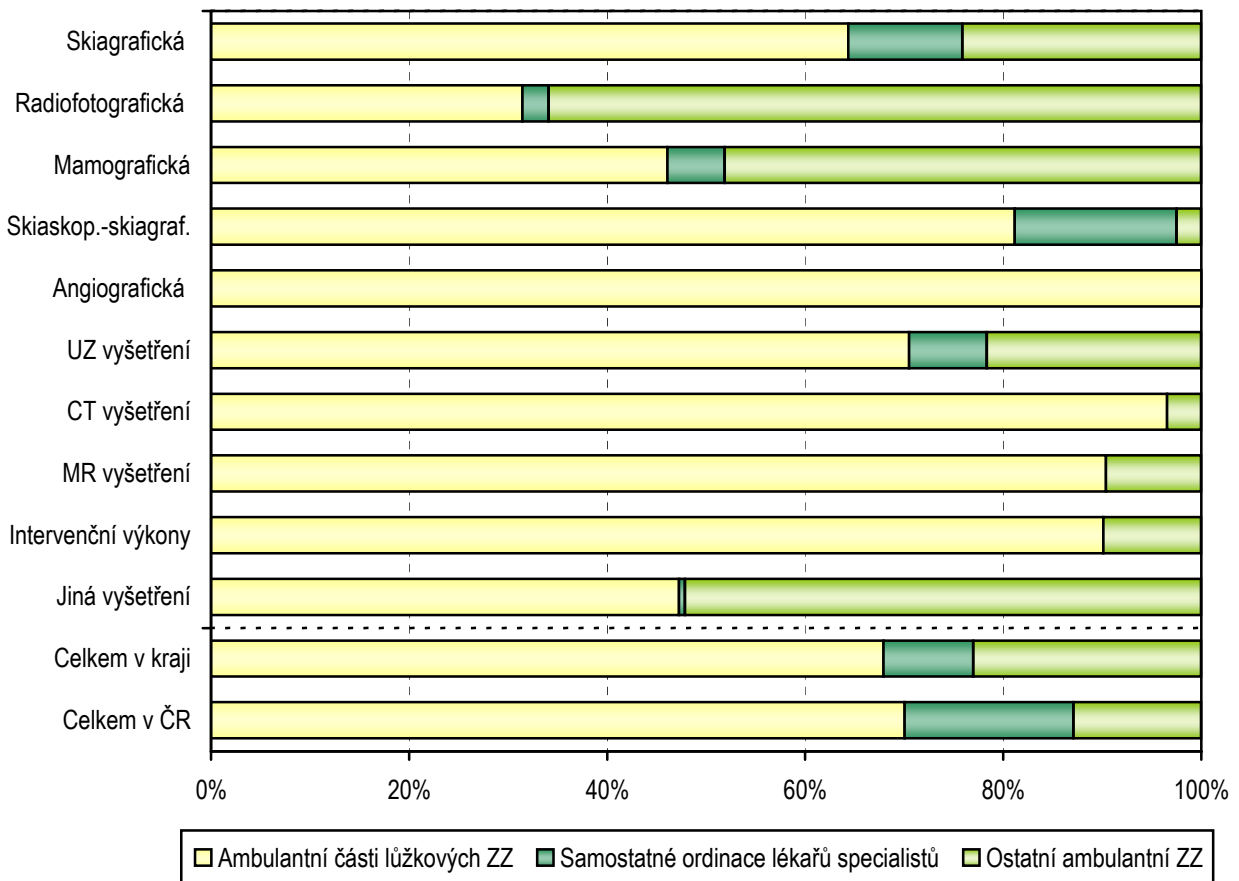
**Počet různých druhů vyšetření v oboru radiodiagnostiky
podle druhu zdravotnických zařízení**

Druh vyšetření	Počet vyšetření				
	celkem	na 10 tis. obyvatel	v tom v		
			ambulantní části lůžkových ZZ	samostatných ordinací lékařů specialistů	ostatních ambulantních ZZ
Skiagrafická vyšetření	1 203 725	10 360,41	774 585	138 822	290 318
Radiofotografická vyš.	6 239	53,70	1 962	165	4 112
Mamografická vyš.	144 971	1 247,76	66 828	8 377	69 766
Skiaskopicko-skiagrafická vyš.	90 345	777,60	73 319	14 791	2 235
Angiografická vyšetření	33 403	287,50	33 403	-	-
UZ (ultrasonografická) vyšetření	350 105	3 013,34	246 770	27 552	75 783
CT vyšetření	128 912	1 109,54	124 471	-	4 441
MR vyšetření	62 780	540,34	56 742	-	6 038
Intervenční výkony	20 135	173,30	18 145	-	1 990
Jiná	51 922	446,89	24 531	321	27 070
Hl. m. Praha	2 092 537	18 010,37	1 420 756	190 028	481 753
ČR	12 926 074	12 670,57	9 054 859	2 206 142	1 665 073

Struktura počtu RDG vyšetření

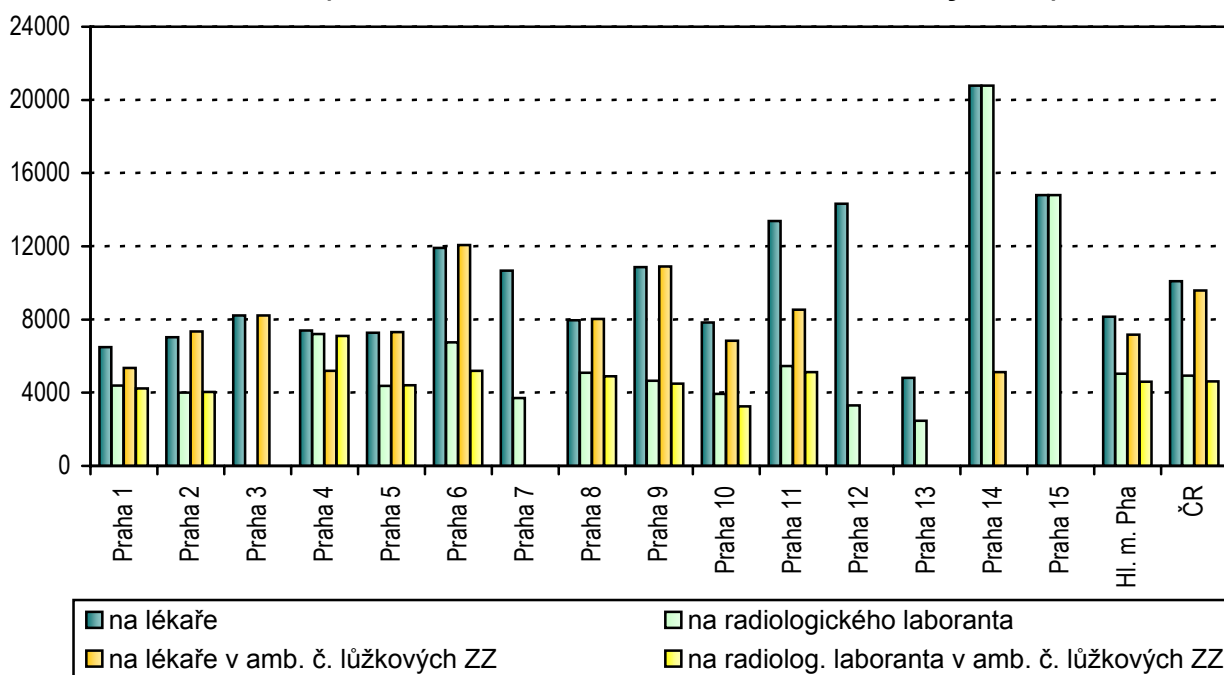
Podíl vybraných druhů zdravotnických zařízení na jednotlivých radiodiagnostických ošetření

Počet vyšetření v oboru radiodiagnostiky dle územních celků

Území, okres	Počet vyšetření					
	celkem	na 1 lékaře	na 1 radiolog. laboranta	z toho v ambulantní části lůžkových ZZ		
				podíl z celku (v %)	na 1 lékaře	na 1 radiolog. laboranta
Praha 1	108 106	6 493	4 395	70,46	5 346	4 232
Praha 2	292 114	7 029	4 013	96,53	7 350	4 040
Praha 3	8 225	8 225	x	100,00	8 225	x
Praha 4	378 443	7 406	7 208	50,69	5 199	7 105
Praha 5	389 235	7 275	4 380	92,14	7 319	4 407
Praha 6	217 536	11 920	6 756	70,51	12 077	5 199
Praha 7	22 395	10 664	3 708	-	x	x
Praha 8	174 144	7 955	5 090	96,32	8 029	4 903
Praha 9	68 433	10 862	4 655	52,55	10 898	4 496
Praha 10	213 060	7 833	3 927	61,71	6 848	3 251
Praha 11	76 320	13 389	5 451	6,71	8 535	5 121
Praha 12	25 210	14 324	3 308	-	x	x
Praha 13	21 397	4 819	2 459	-	x	x
Praha 14	83 113	20 778	20 778	12,33	5 126	x
Praha 15	14 806	14 806	14 806	-	x	x
Hl. m. Praha	2 092 537	8 160	5 036	67,90	7 168	4 593
ČR	12 926 074	10 097	4 931	70,05	9 594	4 615

Počet vyšetření na 1 lékaře a 1 radiologického laboranta dle okresů (celkem a v ambulantních částech lůžkových ZZ)

Struktura vyšetření v oboru radiodiagnostiky v územních celcích

Území, okres	Počet vyšetření					
	celkem	z toho				
		skiografická	ultrasono- grafická	mamo- grafická	skiaskopicko- skiografická	CT vyšetření
	absolutně					
Praha 1	108 106	70 484	27 642	-	2 530	6 312
Praha 2	292 114	128 947	46 067	19 452	43 886	23 198
Praha 3	8 225	7 179	990	-	56	-
Praha 4	378 443	173 179	90 701	58 113	4 943	16 410
Praha 5	389 235	224 170	65 154	12 949	12 334	28 641
Praha 6	217 536	127 256	30 502	12 140	4 496	15 104
Praha 7	22 395	17 189	2 494	2 712	-	-
Praha 8	174 144	115 055	22 755	9 959	4 271	18 630
Praha 9	68 433	53 964	13 606	-	863	-
Praha 10	213 060	129 876	16 591	19 860	15 830	16 176
Praha 11	76 320	34 864	15 813	5 210	538	4 441
Praha 12	25 210	22 767	2 320	-	123	-
Praha 13	21 397	16 533	4 651	-	213	-
Praha 14	83 113	68 877	9 660	4 576	-	-
Praha 15	14 806	13 385	1 159	-	262	-
Hl. m. Praha	2 092 537	1 203 725	350 105	144 971	90 345	128 912
	na 10 tisíc obyvatel					
Praha 1	32 720,72	21 333,58	8 366,48	-	765,76	1 910,47
Praha 2	59 538,55	26 281,92	9 389,36	3 964,70	8 944,83	4 728,21
Praha 3	1 159,20	1 011,78	139,53	-	7,89	-
Praha 4	27 904,87	12 769,52	6 687,93	4 285,02	364,48	1 210,01
Praha 5	39 319,05	22 644,81	6 581,61	1 308,06	1 245,93	2 893,21
Praha 6	20 081,61	11 747,50	2 815,76	1 120,69	415,04	1 394,31
Praha 7	5 502,86	4 223,65	612,82	666,39	-	-
Praha 8	16 489,35	10 894,33	2 154,63	943,00	404,41	1 764,04
Praha 9	9 612,05	7 579,75	1 911,09	-	121,22	-
Praha 10	19 964,39	12 169,79	1 554,63	1 860,94	1 483,32	1 515,74
Praha 11	9 071,24	4 143,87	1 879,50	619,25	63,95	527,85
Praha 12	4 025,03	3 634,98	370,41	-	19,64	-
Praha 13	2 616,86	2 021,99	568,82	-	26,05	-
Praha 14	12 207,24	10 116,33	1 418,81	672,10	-	-
Praha 15	3 289,05	2 973,39	257,46	-	58,20	-
Hl. m. Praha	18 010,37	10 360,41	3 013,34	1 247,76	777,60	1 109,54
ČR	12 670,57	8 050,13	2 422,94	728,36	366,55	604,72